

פחד דוד

פרשת
לך לך

י"א חשוון
תשע"ו

789

י"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

מטרת האדם בעולם הזה

אמת, כדי שלא יאמר אדם עברתי על דברי התורה משום שאינה אמת כיון שניתנה בעולם של שקר. ועל ידי נתינת התורה, ירדה האמת מהעולם הבא לעולם הזה, ומשום כך על ידי לימוד התורה אפשר להתגבר על השקר.

מובא בגמרא (יומא לה, ב) שג' אנשים באים לפני הקב"ה; עשיר, עני, ויפה תואר, ושואלם הקב"ה מדוע לא עסקתם בתורה? וכי הייתם עניים יותר מהלל, או הייתם טרודים מהיצר יותר מיוסף וכו', שהם עסקו בתורה, והתגברו על ניסיונות העולם הזה. אם כן מוכח שהתורה היא מעל העולם הזה, וכמו שכתוב "בראתי יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין" (קידושין ל, ב). יוצא שאף על פי שהתורה ירדה לעולם היא נשארה בקדושתה ומונחת בקרן זוית וכל מי שרוצה יכול להשיג אותה, ורק לתורה יש את הכוח לנתק את האדם מהבלי העולם הזה ולחבר אותו לדברים האמיתיים.

מסופר על אחד מגדולי הדור הקודם שלא הבין פשט בדברי התוספות, לימים פגש אותו הנצי"ב זצ"ל והם השתעשעו בדברי תורה, וכששאל אותו מה הפשט בדברי התוספות השיבו הנצי"ב על אתר. כשראה הנצי"ב שהוא מצטער ובוכה על זה שלא הבין את התוספות, אמר לו שזכה להבין את התוספות משום שלמד תורה מתוך עניות וצער. ונראה שכאשר לומדים את התורה מתוך עושר ושלוה ומתוך תענוגי העולם, קשה להבין את התורה, כי העולם הזה הוא שקר.

וכך מצינו אצל רבי הקדוש, שלפני פטירתו הרים את עשר אצבעותיו כלפי מעלה ואמר שהם עדים שלא נהנה מהעולם הזה. שאף שהיה עשיר גדול לא נהנה כלל מעושרו, כי ידע שהעושר הוא מעולם השקר. ואמנם הקב"ה רוצה להנות את בריותיו ולכן ברא עושר, כדי שמהגשמיית יעבדו אותו, אך יש צדיקים שיש אצלם את העניין של "קדש עצמך במותר לך", שאף שלאחרים רבי לא הקפיד כמו שכתוב שצנון וחזרת לא פסקו מעל שולחנו, אך לעצמו לא התיר הנאה זו, כי לגביו זה מותרות ותענוגות העולם. ומה שכתוב שלא פסק צנון מעל שולחנו, משום שצנון זה מלשון צינון שמצנן את היצר הרע. וכמו שרואים אצל רבי חנינא בן דוסא שניזון רק מקב חרובים, משום שידע שבכל דבר יש את השפעת היצר הרע, גם בדברים שנראים שהם לצורך האדם.

על ידי שהאדם עמל בתורה הוא הופך את השקר לאמת. כתוב (משלי ג, ו) "בכל דרכיך דעהו", שהאדם יכול לעבוד את ה' בכל דרך, באכילה, בשתיה, במנוחה ובשאר צרכי הגוף, כשיעשה אותם לצורך עבודת ה' ולא לשם תענוג, גם הם יחשבו חלק מעבודת ה'.

הקב"ה נתן מתנה לאדם - אם יתנהג בעולם הזה באמת, ילמד תורה, יקדש את עצמו, ויחפוץ את השקר לאמת - יזכה שיתגלו לו סודות התורה, כי אז יהיה העולם הזה אצלו בבחינת עולם הבא שהוא עולם האמת, ואם כן יזכה שסודות התורה יתגלו לו. וכל אחד מישראל אם יעמול וישתדל יזכה להבין את התורה לפי גודלו ורמת ערכו.

"ויאמר ה' אל אברם לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך". (בראשית

יב, א)

יש מן המפרשים המבארים את הפסוק, שכוונת התורה היא אל הנשמה, דהיינו שזה ציווי לנשמה שתצא מארצה - מארצות החיים. וממולדתה - תחת כסא הכבוד. "אל הארץ אשר אראך" - אל העולם הזה. משום שהנשמה לא יכולה להתעלות בעולם האמת אלא בעולם הזה, ואומר לה הקב"ה, "ואעשה אותך לגוי גדול", שעל ידי שהנשמה נלחמת ביצר הרע היא בוראת עולמות ומתקנת תיקונים, ומזה יש נחת לקב"ה.

ואמנם בתחילה הנשמה לא רוצה לרדת לארץ, כמו שכתוב (אבות פ"ד, כ"ב) "על כורחך אתה חי", אך הקב"ה אומר לה, לך לך, להנאתך ולטובתך. שכל תיקון הנשמה הוא רק בעולם הזה, ואכן באמת לאחר מכן כתוב "ועל כורחך אתה מת", שאחרי שהנשמה רואה שההתעלות שלה היא על ידי מלחמת היצר בעולם הזה, היא מסרבת להיפרד מהעולם.

וכן כתב בספר 'מגן דוד' להרב המקובל רבי דוד פרץ זיע"א, והסביר בקצרה שכוונת הפסוק על הנשמה. וחשבתי להסביר את עניין החילוק בין עולם הזה לעולם הבא, שהעולם הזה נקרא עלמא דשיקרא, לעומת העולם הבא שנקרא עולם האמת. ואולי באמת זאת הסיבה שהקב"ה הוריד את התורה שנקראת אמת מהעולם הבא לעולם הזה, ולא נתנה מיד בעולם הזה בבריאת העולם, משום שהתורה היא אמת ואי אפשר לתת אותה בעולם של שקר. כמו שמצינו אצל משה שעלה למרום וניצח את המלאכים ונתנו לו מתנות, ומלאך המוות גם כן נתן לו מתנה שגלה לו את סוד הקטורת, ואף על פי שזה בעצם סתירה לתפקידו שעל ידי סוד הקטורת יוכל משה למנוע ממנו ליטול נשמות. אלא הביאור בזה כיון שזה עולם האמת, לא שייך לומר שיקולים כאלו.

אך קשה מאוד כיצד ניתן לקרוא לעולם הזה עולם השקר, הלא הקב"ה ברא את האמת, וכמו שמצינו שחותמו של הקב"ה אמת (שבת נה, א), וכיצד יתכן לומר שהקב"ה ברא עולם של שקר, הרי כל מידתו של הקב"ה היא אמת. אלא נראה שאמנם העולם הזה הוא גם כן עולם של אמת, אך היצר הרע מצוי בעולם הזה, ובכוח היצר להפוך את האמת לשקר. וזוהי דרכו של היצר הרע להראות את השקר כאילו שהוא האמת, שאדם יכול לעמוד בתפילה לפני הקב"ה, שזה אמת, וראשו יהיה טרוד במחשבות זרות וזה שקר, וכן כשהאדם אוכל, האכילה מצד עצמה היא חלק מעבודת ה' כי מטרתה לתת כוח לאדם שיוכל לעבוד את ה', אך כשהאדם אוכל לשם תענוג נמצא שהוא חי בעולם השקר, וזוהי עבודת האדם בעולם, להפוך את עצמו משקר לאמת, וכל זה רק על ידי התורה הקדושה שקרויה אמת.

לכן הוריד הקב"ה את התורה לעולם הזה מהעולם שכולו

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 17:23 | 17:38 | 17:28 | 17:41

מוצאי שבת 18:35 | 18:36 | 18:35 | 18:38

רבינו תם 19:15 | 19:12 | 19:12 | 19:15

הילולא דצדיקיא

יא - רחל אמנו ע"ה

יב - רבי יהודה צדקה ראש ישיבת "פורת יוסף"

יג - רבי חיים יעקב ועקנין

יד - רבי אברהם אלימלך הי"ד האדמו"ר מקרלין סטולין

טו. רבי לייב בעל יסורים

טז. רבי אלעזר מנחם מן שך

טז. כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א

יז. רבי בנימין זאב חשין

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

תפילה מעומק הלב

יהודי רופא גדול ממשפחת לוגאסי אשר מתגורר במרסיי שבצרפת, היה בעברו רחוק מאמונה בה' ומקיום תורה ומצוות.

יהודי זה נסע פעם מהעיר מרסיי למרוקו, והלך לבקר בבית העלמין הישן שבעיר אסוירא. שם החל להסתובב בין אלפי המצבות תוך שהוא מחפש אחר מצבתו של סבו רבי מאיר לוגאסי זיע"א.

כיון שהוא לא מצא את מבוקשו, ניגש היהודי והתפלל על קברו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, ואמר שם שאם הוא יזכה למצוא את קברו של סבו - הוא יקבל על עצמו לחזור בתשובה שלימה.

לאחר מכן המשיך היהודי לשוטט בין אלפי המצבות ההרוסות, והנה לפתע צדה את עינו להקת יונים גדולה אשר ירדה לעבר קבר מסוים ועלתה ממנו. שוב ירדה ושוב עלתה. כך מספר פעמים.

כשהוא ניגש לעבר אותו קבר, פרחו כל היונים ורק יונה אחת נשארה לעמוד על הקבר ולא עזבה אותו כלל.

היהודי הבין את הרמז והתקרב סמוך יותר לקבר, שם הבחין על המצבה בשמו של סבו ובתאריך פטירתו - בדיוק כפי שמסר לו אביו.

היונה, שכמו הבינה שתפקידה הסתיים, פרשה את כנפיה ופרחה משם כשאר חברותיה היונים.

כיון שנתגשמה משאלתו למצוא את קברו של הסב, קיים אותו יהודי את הבטחתו וחזר בתשובה שלימה, והוא בא אלי בכדי לספר לי בהתרגשות את כל אשר קרה עמו.

מעניין לציין, שעוד לפני שהיהודי פתח בסיפורו הנפלא, הבחנתי לפתע דרך החלון באלפי יונים הפורחות באוויר, וקראתי לעצמי בקול: "מה רבו מעשיך ה', אלפי יונים פורחות יחד כדי לקיים את רצון ה'".

כששמע היהודי את דברי, הוא קרא בתדהמה:

"מנין יודע הרב שהיונים הן שכיוונו אותי לקברו של סבי במרוקו?"

כיון שלא ידעתי זאת כלל, התפלאתי מאוד לשמוע את דבריו. אולם לאחר שסיפר לי את כל אשר קרהו בבית העלמין הבנו שנינו שמאת ה' היה הדבר, ונפלאות הן דרכי ה' יתברך.

מאז, אותו יהודי קיבל על עצמו להגיע בכל שנה להילולת הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א במרוקו, וברוך ה' זכה ודווקא ביום ההילולא נמצא זיווגו ההגון, ובשעה טובה ומוצלחת הוא זכה להקים בית נאמן בישראל.

עשר שנים לאחר מכן, ביום ח' באב בשעה 3:00 לפנות בוקר, התקשרה אלי אשתו, הגברת

לוגאסי, וסיפרה לי שהבן שלה בן הארבע, ששנה קודם לכן גזזתי את שערות ראשו בשמחת ה'חלאקה' - יצא יום קודם לבריכת הבית, מבלי שמישהו מבוגר ישגיח על מעשיו. לפתע פתאום חשו בני המשפחה בחסרונו של הילד, ומיד יצאו לחוץ ושם גילו אותו צף על מי הבריכה לאחר שנפל לתוכה.

האמא, שראתה את בנה שטבע בבריכה, החלה לצרוח ולזעוק לזכותו של רבי חיים פינטו זיע"א שהילד הזה, שרבי דוד פינטו שליט"א, נכדו של רבי חיים פינטו זיע"א עשה לו חלאקה - שהילד הזה לא ימות ח"ו.

תפילתה שיצאה מעומק לבה נתקבלה, ולפתע הופיע במקום אדם וקפץ לתוך הבריכה, הוא הוציא את הילד מהמים ורוקן מתוכו כמויות רבות של מים. לאחר מכן הוסיף ועשה לפעוט החיאה עד שהכרתו שבה אליו, וכשראה שהילד שב לחיים - קם ועזב את המקום.

לבינתיים הגיעו למקום אנשי ההצלה והם קבעו במפורש שהיה כאן נס גדול שאינו מובן כלל, שכן על פי דרך הטבע לא היה לילד שום סיכוי לחיות.

אך תפילתה של האמא שיצאה מעומק הלב ועלתה עד לכיסא הכבוד, תפילתה גברה על כל דרכי הטבע, ובזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א זכה הילד לחיים.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"למה תאמר יעקב" (ישעיה מ. מא)

הקשר לפרשה: בהפטרה מדובר על אברהם במלחמתו עם ארבעת המלכים, ככתוב: "מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו יתן לפניו גויים" וגו', ומלחמה זו מתוארת בפרשתנו.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

כשהדרך היא להקפיד

אסור לספר לחבירו דבר שאמר עליו פלוני, אף שאינו גנאי באמת, אם דרך בני אדם להקפיד כשאומרים להם כן בפניהם.

וכן השומע מחבירו דבר סוד, אף שאין בגילוי משום רכילות, מכל מקום חייב הוא להסתיר ולא לעבור על דעת המספר, שרצה שישאר הדבר סוד.

בטוב טעם

טעמי מנהגי ישראל

לרגל יומא דהילולא של כ"ק המלוכ'ן
רבינו חיים פינטו זיע"א

המנהג שבניו ותלמידיו של הצדיק שנפטר מן העולם, עושים סעודת הילולא בכל שנה ביום פטירתו. ונתנו בזה טעם, כיון שיום זה נחשב כיום שנעשה בו נס לאבותיו, לפי שהצדיק מתעלה בכל שנה ביום פטירתו לעולם יותר גבוה.

טעם נוסף המיוחס לבעל היחסד לאברהם: צדיקי הדור ראו את חולשת הדורות שאין בכוח הבנים להתענות ביום פטירת הוריהם, כמובא בהלכה, ועל כן תיקנו לקיים באותו יום מצות צדקה והכנסת אורחים בסעודה של מצוה באהוה וריעות. ומה נשתרבו שאפילו עני בישראל שאין בידו לעשות סעודה, הרי הוא נותן 'תיקון' [מיני מזונות ומשקה] ובזה הוא מקיים מצות צדקה.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

אם אין אני לי מי לי

"ותקח שרי אשת אברם את הגר המצרית שפחתה מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען ותתן אותה לאברם אישה לו לאשה". (בראשית טז, ג)

ופירש רש"י שהגר הייתה בת פרעה, שכשראה פרעה את גודל הניסים שנעשו לאברהם באור כשדים, ואת גדולתה של שרה אשתו, אמר פרעה - מוטב שתהיה בתי שפחה בבית אברהם, ולא תהא גבירה בבית אחר.

והנה הגר לא הייתה אשה פשוטה, אלא היו לה זכויות והייתה צדקת גדולה, שאם לא כן איך תוכל להידבק בגוף קדוש כאברהם, וכמו שדרשו חכמים (ב"ר סא, ד) על שמה של הגר הנקראת 'קטורה', על שם שהיו מעשיה נאים כקטורת, ולכן זכתה להיות קשורה לאברהם.

ובאמת, עצם הסכמתה להיות שפחה בבית אברהם, זוהי התבטלות והכנעה גמורה, שהרי הייתה יכולה להיות מלכה, וכל חייה הורגלה לתענוגות ותפנוקים כדרך בנות המלכים. והגר התבוננה בגדלות בית אברהם ומאסה בתענוגי המלכות, והסכימה להיות שפחה בביתו, שעשתה את כל העבודות הבזיוניות והמאוסות, ונהגו בה מנהג עבדים. והגר העדיפה לחיות חיי שפחה - אך להיות דבוקה בצדיקים, על פני חיי מלכות ותענוגות בבית פרעה.

ואפשר להוסיף שגדלות זאת רמוזה בשמה 'הגר', שהגר עם הכולל עולה בגימטריא 'אחר'. שעל ידי שהתבוננה בגדלות אברהם ושרה, וביטלה את עצמה ואת כל מלכותה, זכתה להיות אישה 'אחרת'. וכנגד 'אחר' בטומאה, אותו מצינו באלישע בן אבויה רבו של רבי מאיר, ששנה ופירש ולא הזכירו חכמים את שמו, אלא קראו לו 'אחר' - כיוון שנהפך לאיש אחר. ישנו גם אחר שבקדושה, שעל ידי גדלותה והתבטלותה לצדיק זכתה להיות אשה אחרת. ומצינו כמו כן במרגלים, שנאמר בכלל בן יפונה - ותהי עליו רוח 'אחרת'. ואם כן אנו למדים שישנו גם אחר בקדושה, כמו שישנו אחר בטומאה.

ובאמת יש להתפלא מדוע רק הגר זכתה להבין זאת ולהידבק לאברהם, ואילו פרעה עצמו ששלח את בתו לשליחות זאת והוא עצמו נתן אותה לאברהם, בכל זאת לא התעורר, אלא נשאר ברשעותו אחרי כל מה שראה. שראה פרעה את כל גדלותו של אברהם, את הניסים שהיו לאברהם בכבשן האש ואת כל הנס שאירע במצרים עם שרה, ופרעה ראה והבין זאת, שהרי יותר על מלכותה של בתו, ונתנה להיות שפחה בבית אברהם אבינו, אבל הוא עצמו לא התעורר וזה פלא.

וביאור העניין הוא, שהיצר הרע יש לו כוח מיוחד להסית את האדם להיות "נאה דורש ואינו נאה מקיים". היצר הרע מסית את האדם שיאמר מוסר לאחרים, שיעורר את כל הסובבים אותו, אבל הוא עצמו נשאר ברשעותו ובמעשיו הרעים, ואדרבה, הוא מרגיש צדיק שהוא מחזק את כולם ומעורר אותם לעשות תשובה, אבל הוא עצמו אינו מתהפך. וזה מה שחשב פרעה, שמכיוון שהוא נתן מוסר לבתו ועורר אותה להתבונן בגדלות בית אברהם, הרי שהוא אינו צריך להתעורר בעצמו. וזו אם כן הסיבה שפרעה המשיך בכל המעשים הרעים שלו, ולא התעורר לחזור בתשובה.

וצריך האדם תמיד להתבונן בדרכיו, ולא להסתפק בשמיעת מוסר מאחרים או בתוכחת אחרים, אלא לקחת מוסר בעצמו, ולהוכיח את עצמו על דרכיו ולבקר אותן אם הן ראויות או לא, ורק אז יזכה להיות לאיש אחר.

אמרי שפר

מדרשי חז"ל על פרשת השבוע

גאולת הדסה

"ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן". (בראשית יב, ד)

זהו שנאמר "ויהי אומן את הדסה היא אסתור". רב אמר בת ארבעים היתה, ושמואל אמר בת שמונים שנה. רבנן אמרי בת שבעים וחמשה. רבי ברכיה בשם רבנן, אמר: אמר הקב"ה לאברהם: אתה יצאת מבית אביך בן שבעים וחמשה שנים - חייך אף גואל שאני מעמיד ממך יהיה בן שבעים וחמשה שנים, כמנין הדסה. ("מדרש רבה")

הגנה עליונה

"אחר הדברים האלה היה דבר ה' אל אברם במחזה". (בראשית טו, א)

רבי שמואל בר נחמני אמר, אף ערובי תבשילין שמר אברהם, שנאמר "עקב אשר שמע אברהם בקולי". אמר לו הקב"ה: אתה עסקת בתורת - חייך שאני מגן לך. כשם שהמגן אוהז החרב, אפילו זורקים בו חצים ואבנים המגן מקבלם - כך אני מגן לך. ולא לך בלבד, אלא אף לבניך אם יהיו עוסקין בתורת כשם שעסקת אתה כך אני נעשה להם כמגן. שנאמר "אמרת ה' צרופה מגן הוא לכל החוסים בו" (שמואל ב.כב) לכך נאמר "מגן ההולכי תם". ("מדרש תנחומא")

איש חייל

"וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלש מאות". (בראשית יד, יד)

וירק שהריקן בדברים שכתוב בתורה "מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישב לביתו" (דברים כ. ח). וכן עשה אברהם. אמר להם: למלחמה אתם יוצאים. מי שיש בידו עבירות ומתיירא מן מעשיו, לא יצא עמו. כיון ששמעו כך כל אותן האנשים, מי שידע בלבו שחטא לא יצא, וחזרו להן כולן ולא נשתיר עם אברהם אלא אליעזר בלבד שהיה כשר. אמר הבורא ברוך הוא לאברהם: **הוא ילך עמך.** שאני נותן בו כח של שלש מאות ושמונה עשר, וכאילו שאף הן יוצאין עמך. וכן אתה מוצא **אליעזר בגימטריא שלש מאות ושמונה עשר.**

("מדרש אגדת בראשית")

כיצד מברכין

"ואת הנפש אשר עשו בחרן". (בראשית יב, ה)

אברהם זרע צדקה והיה מאכיל עוברים ושבים. לאחר שהיה מאכילן ומשקן היו מברכין אותו, ואמר להם: לי אתם מברכין? ברכו לבעל הבית שנותן לכל הבריות אוכל ומשקה ונותן בהם רוח. והיו אומרים לו: **היכן הוא?** אמר להם שליט בשמים ובארץ וממית ומחיה מוחץ ורופא, צר את העובר במעי אמו ומוציאו לאויר עולם, מגדל צמחים ואילנות מוריד שאול ויעל.

כיון שהיו שומעין כך, היו שואלין: **כיצד נברך אותו** ומחזיקין לו לטובה? היה אומר להם: אמרו ברוך ה' המבורך לעולם ועד, ברוך נותן לחם ומזון לכל בשר. והיה מלמדם ברכות וצדקות. הוא שאמר הכתוב "ואת הנפש אשר עשו בחרן".

אמר רבי אלכסנדר, אלמלא נתכנסו כל הבריות לעשות יתוש אחד - אין יכולין לעשות. ומהו "הנפש אשר עשו", שהיה מלמדן יראת שמים ומורה להן את התורה. אמר לו הקב"ה: אתה זרעת את הצדקה והודעתני בעולם - שחר אתה נוטל, שנאמר שכרך הרבה מאד.

("מדרש תנחומא")

מעשים טובים

"ואת הנפש אשר עשו בחרן". (בראשית יב, ה)

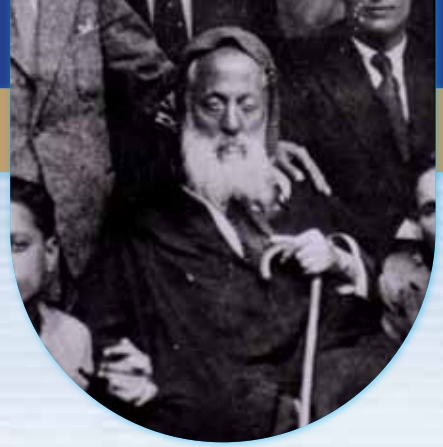
אמר ריש לקיש; כל המלמד את בן חבירו תורה - מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו, שנאמר "ואת הנפש אשר עשו בחרן".

רבי אליעזר אומר, כאילו עשאו לדברי תורה, שנאמר "ושמרתם את דברי הברית ועשיתם אותם" וגו'. אל תקרי אותם אלא אתם.

אמר רבי אבהו; כל המנהיג את חבירו לדבר מצוה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו, שנאמר "ומטך אשר הכית בו את היאור". וכי משה היכה והלא אהרן היכה?

אלא לומר לך כל המנהיג את חבירו לדבר מצוה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו. ("ילקוט שמעוני")

אנשי אמונה

לרגל יומא דהילולא של כ"ק מרן רבינו חיים פינטו זיע"א, אנו מפרסמים כאן את מה שסיפר לנו נכדו הגה"צ רבי דוד חנניה שליט"א

בשנות נעורי, כאשר למדתי בישיבה בצרפת, פעמים רבות הייתי נוסע לארץ ישראל כדי לבקר את הורי, ולאחר מכן חוזר לצרפת. באחת הפעמים בהן ביקרתי בארץ ישראל פניתי לשוב לצרפת בדיוק ביום ההילולא של סבי הצדיק רבי חיים פינטו הקטן זיע"א, שנתבקש לישיבה של מעלה ביום ט"ו בחשוון שנת תרצ"ז.

כאשר כ"ק אבא זיע"א שמע על כך הוא שאל אותי מדוע לא דחיתי את נסיעתי מעט, ומדוע איני חולק כבוד לסבי הצדיק תוך כדי השתתפות בהילולא שלו.

"יש לי דברים רבים שעלי לעשות בצרפת", השבתי לאבא. נפרדתי ממנו ומאמא ונסעתי לשדה התעופה.

לאחר שעה של טיסה, מזג האוויר נעשה לפתע גרוע מאד, רוחות סוערות טלטלו את המטוס והדיילים הפסיקו את חלוקת האוכל לנוסעים. בנוסף, הורו לכל הנוסעים לשבת מיד במקומותיהם ולחגור את חגורות הבטיחות.

פחד גדול נפל על כל היושבים במטוס.

המטוס עלה במהירות רבה למעלה וצנח לכיוון מטה בבת אחת, התנדנד והיטלטל מצד לצד, ורעש גדול פרץ בין הנוסעים. אנשים רבים הניחו כיפות לראשם, ובין הנוסעים היו גם כאלו שהחלו לקרוא פרקי תהילים בקול רם.

בתוך רעש הצעקות שמעתי לפתע אישה שמתחננת לבעלה: "תבטיח לי שמהיום והלאה לא תאכל בשר טריפות גם מחוץ לבית". ובעלה ענה לה: "אם אצא חי מהמטוס הזה, אני מבטיח שמהיום והלאה אוכל רק בשר כשר". ואחר כך פנה הוא לאשתו ואמר לה: "ועכשיו תבטיחי גם את משהו". והאישה שאלה: "מה אתה חושב שאני צריכה להבטיח?"

טרם סיימה האישה את שאלתה ופתאום המטוס צנח מטה כמה מאות מטרים. הצעקות התגברו עוד יותר והפכו להיסטריה ממש, אך אני הצלחתי לשמוע את האישה צועקת: "אחותי שומרת טהרת המשפחה. גם אני בעזרת ה' אתחיל לשמור טהרת המשפחה. אתה מסכים?" בעלה הנהן בראשו לאות הסכמה, מרוב פחד והלם הוא לא היה מסוגל לדבר כלל.

באותה שעה התחלתי גם אני לפחד על נפשי, וחשבתי שאולי כמו יונה הנביא בשעתו, שבגללו הייתה הסערה בים שאימה להטביע את האוניה, אולי כעת בגללי קרתה כל הסערה הזו ושמה

אני הוא הגורם הקסכן את חיי הנוסעים כולם, כיון שלא נשארתי באשדוד ולא קיימתי את מצות אבי שביקש ממני להישאר להילולא של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

מיד התחלתי להתפלל לבורא העולם בזכות כל אבותי הצדיקים וביקשתי ממנו שישלח לי על העבירות שעשיתי, ואמרתיו שאם זלזלתי בכבוד סבי, אני מבקש ממנו סליחה ומחילה. אולם נראה היה שתפילותי לא התקבלו כלל בשמים, כיוון שככל שהתפללתי כך התגברו הרעידות של המטוס וחשתי שהמטוס כמעט מתפרק מחוזק הרוחות העזות.

לפתע נזכרתי בצדיק רבי חיים הלברשטאם מצאנז זיע"א שחי בפולין לפני מאה וחמישים שנה לערך, בתקופה בה זקני הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א ממוגאדור היה חי. לפיכך התחלתי שוב להתפלל ואמרת: "בזכות הצדיק רבי חיים הלברשטאם, הקב"ה יגזור שמוזג האוויר בחוץ ישתנה לטובה, וכשאזכה לרדת מהמטוס ארכוש את כל ספרי הקודש שכתב".

ולאחר מכן הוספתי: "היום הוא יום ההילולא של הסבא רבי חיים פינטו. כשם שנערכת הילולא בעולם הזה, כך בוודאי הצדיקים עורכים הילולא בעולם העליון בגן עדן, ואם כן ודאי הוא שהצדיק רבי חיים הלברשטאם מצאנז זיע"א משתתף בהילולת סבי רבי חיים פינטו זיע"א, ואם כן אני מבקש ממנו שילך לסבי ויבקש בשמי מחילה על שלא נשארתי להילולא שלו באשדוד".

בחסדי שמים כשסיימתי את תפילתי מזג האוויר נרגע, והמטוס שכמעט התפרק מהרוחות העזות נח ושקט כאילו לא עבר סערה קשה, והטיסה חזרה להיות במסלול נוח ושקט.

כל הנוסעים נשמו לרווחה וכל אחד הביט על זולתו בתימהון כיצד לפתע נרגע המטוס מטלטלותיו.

גם קברניט המטוס אמר שהוא מתפלא על העניין כולו, כיצד בכלל המטוס נכנס למערבולת אוויר שכזו, הרי לא הודיעו לו ממגדלי הפיקוח על כך מאומה, וגם הקאָדָר המשוכלל לא התריע על כיש אוויר שהמטוס מתקרב אליו.

כיוון שהסערה נרגעה שבו הדיילים לחלק את מנות האוכל לנוסעים, ואני נדהמתי לראות כיצד הבעל ואשתו שבשעות הסערה הביטחו לשמור על הכשרות ועל טהרת המשפחה התכוננו לאכול את מנת האוכל הלא כשרה שחולקה על ידי הדיילים.

"רבותי, שכחתם מה שהבטחתם לפני חצי שעה בלבד? קיבלתם על עצמכם שאם תצאו חיים מהמטוס תשנו את דרככם לטובה ותאכלו רק כשר?" אמרתי להם.

בני הזוג הביטו בי בכעס בלי לענות, אולם על פניהם ניכר היה שביקשו לומר: 'מה אתה מתערב בדברים שאינם שייכים אליך? ובלי להתייחס לדבריי פנו להמשיך בסעודתם.

אך עונשם לא אחר לבוא. ברגע אחד צנח המטוס 500 מטר, וכל מגשי האוכל נפלו בקול רעש גדול על רצפת המטוס. המטוס החל שוב להיטלטל מעוצמתן של הרוחות העזות, ושוב הורו הדיילים לכולם לחגור את חגורות הבטיחות.

מיד התחלתי להתפלל שנגיע למחוז חפצנו לחיים ולשלום בזכותם של הצדיקים. ובני הזוג שישבו לידי הביטו האחד בפני השני ואחר כך הביטו בי, נראה היה על פניהם שהם הבינו את הרמז הברור שנשלח להם משמים ובמוחם עלתה המחשבה: 'עד כמה איננו יציבים בדעתנו. ברגע של מצוקה אנו מבטיחים לקב"ה הבטחות לחזור בתשובה, אולם כאשר טוב לנו - אנו שוכחים מכל אותן הבטחות, וחוזרים לעשות ככל העולה על רוחנו.'

"אל תבזו את עצמכם" קראתי אליהם, "או שאתם מאמינים באלוקים ולכן התפללתם אליו והבטחתם לשנות את דרככם, או שאינכם מאמינים בו כלל ואינכם מקבלים על עצמכם לשמור מאומה מכל אשר ציווה אתכם בתורתו, אבל אם כך - גם אל תבקשו את טובותיו בשעת מצוקה".

בני הזוג הביטו בי והנהנו בראשיהם כמסכימים לדברים.

לעולם לא אשכח את אותם רגעים גורליים שחוויתי במטוס, ניכר היה שכל הנוסעים חשו בסכנה הגדולה ולא היה ספק בלבם כי ישנם חיים לאחר המוות, ויש דין ויש דיין. והוכחה לכך היו הצעקות של "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד" ששמעתי מפי רבים.

כמו כן שמעתי זקן בא בימים שפנה ליהודי אחד ואמר לו: "תגיד איתי קריאת שמע, כי אינני יודע לומר זאת בעל פה, מעולם לא אמרתי קריאת שמע".

כשמעתי את דבריו חשבתי לעצמי שדבר זה מבהיל מאד. הנה, גם יהודי שמעולם לא קרא קריאת שמע, כאשר הוא מצוי ברגעיו הגורליים - הוא מכיר באופן ברור שיש בורא לעולם ולכן ביקש להתפלל אליו את תפילתו האחרונה בחייו.

לאחר שבני הזוג קיבלו על עצמם באופן מוחלט שלא לאכול טריפות, נעשה מזג האוויר יציב. הרוחות פסקו, והמטוס שב להמשיך בטיסתו הרגועה. הדיילים שוב חילקו את מנות האוכל, אולם הפעם יהודים רבים שהניחו על ראשם בשעת הסער כיפה, מטפחת או סתם כיסוי פלסטיק התביישו כעת לאכול אוכל לא כשר, וגם בני הזוג שלצדיי סירבו להמשיך לאכול את מנתם הלא כשרה.

כך התיידדתי איתם מעט והם סיפרו לי שכבר עשרים שנה שהם אינם מקפידים לשמור על הכשרות באופן מלא. בביתם הם נשמרים מאכילת מאכלי טריפה, אולם לא הקפידו על הפרדה בין בשר לחלב. מהיום - כך אמרו, יתחילו לשמור בהקפדה רבה על כל הלכות הכשרות.

מטיסה זו ראיתי בברור את הכוח הרב שיש לאותן טלטלות עזות וניסיונות שנשלחים ליהודי משמים, שבכוחם להכניס בו ידאת שמים ולהשיבו למוטב. מצד שני ראיתי גם עד כמה רב כוחו של היצר הרע, שמנסה להשכיח מהאדם את הטלטלה שהוא חווה ובכך גורם לו לשוב לחטאיו.

ברוך ה' שזכינו לצאת מטיסה זו חיים וקיימים מחוזקים באמונתנו ויודעים את אשר עלינו לתקן.